ફક્ત ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીઓ માટે જ નીચેની લીટીવાળા ભાગથી કાપીને 'બારકોડવાળું' ફક્ત આ એક જ પૃષ્ઠ, પત્રક - A તથા પત્રક - B જોડે ભૂલ્યા વગર પરત મોકલવું.

આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા (ઓછા-વત્તા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૨ માર્ચ, ૨૦૧૪ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પૂછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૨ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪ | સમય : બપોરે ૨ થી ૫ | કુલ ગુણ : ૧૦૦

स्वामिनारायण

BAPS

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

☞ પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

☞ ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત ☜

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહિ.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ (તારીખ) ☐☐ (મહિનો) ☐☐ (વર્ષ) ☐☐☐☐

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ ....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી ....

☞ નીચે દર્શાવેલી સૂચનાઓ વાંચવા ખાસ વિનંતી :-

૧. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી કરાવી લે.

૨. જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.

૩. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ.

૪. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

૫. **પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.**

૬. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.

૭. **પરીક્ષાખંડની બહાર** કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.

૮. **પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન** કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	
વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	
વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૪)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૪)	
વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)		

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં . . . .

ચેકર - નામ

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૬]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. જીવનાં પરિમાણો

(૧) ☐ જડ-ચિદાત્મક પરિમાણ
(૨) ☐ અણુ પરિમાણ
(૩) ☐ વિભુ પરિમાણ
(૪) ☐ મધ્યમ પરિમાણ

૨. ચાર પ્રકારના પ્રલયો

(૧) ☐ આત્યંતિક (૨) ☐ નિમિત્ત
(૩) ☐ પ્રાકૃત (૪) ☐ નિત્ય

૩. અક્ષરબ્રહ્મનાં ચાર સ્વરૂપો

(૧) ☐ પ્રકૃતિ-પુરુષ રૂપે
(૨) ☐ સચ્ચિદાનંદ ચિદાકાશ તેજ રૂપે
(૩) ☐ ધામ રૂપે
(૪) ☐ આ લોકમાં ગુણાતીત સત્પુરુષ રૂપે

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. વિસ્મયકારી અને વિચિત્ર સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન કરનારને શું કહેવામાં આવે છે ?

☞ **આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના**
....
ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.
....

૨. પરબ્રહ્મ કઈ ત્રણ અસાધારણ શક્તિ ધરાવે છે ?
૩. પરબ્રહ્મ શા માટે સદૈવ એક અને અદ્વિતીય જ રહે છે ?
૪. શ્રીજીમહારાજના સાંનિધ્યમાં સેંકડો ભક્તો કેવી સ્થિતિ પ્રાપ્ત કરી કેવું સુખ ભોગવતા હતા ?
૫. ઈશ્વરો સ્વરૂપ સ્વભાવે કરીને કેવાં છે ?

પ્ર. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૫]

ઉદાહરણ :- ''બ્રહ્મરૂપ થકો પ્રત્યક્ષ ભગવાનની ભક્તિ ચંદન, પુષ્પ, શ્રવણ મનનાદિકે કરીને કરે.'' (લોયા - ૭)
ઉત્તર :- બ્રહ્મરૂપ થઈને પરબ્રહ્મની ભક્તિ - ઉપાસના કરવાનો આદેશ.

૧. ''અક્ષરબ્રહ્મ તત્ત્વનું યથાર્થ નિરૂપણ એ શ્રીજીમહારાજની ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનમાં એક અણમોલ ભેટ છે.''

....

૨. ''જેમ સો સો શૂન્ય સારા કરે, પણ એક ન કરે જો આગળે તે સરવાળો શાનો મેલશે જે કરે છે કાળપ કાગળે.''
૩. ''બ્રહ્મને જાણે છે તે પરમાત્માને પામે છે.''
૪. ''ભગવાનને અનાદિ સાકારમૂર્તિ સમજવા એ કલ્યાણનું અસાધારણ સાધન છે.''
૫. ''રાજા ને રાજાનો ઉમરાવ, તીર ને તીરનો નાખનારો ને તારા ને ચંદ્રમા, એમ ભેદ જાણવો.''

પ્ર. ૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. [૪]

ઉદાહરણ :- અક્ષરરૂપ - બ્રહ્મરૂપ થવા માટે
ઉત્તર :- ૧. બ્રહ્મરૂપ થઈને પરબ્રહ્મની ભક્તિ - ઉપાસના કરવાનો આદેશ ૨. અક્ષરરૂપ - બ્રહ્મરૂપ થવાની અનિવાર્યતા ૩. અક્ષરરૂપ થવા અક્ષરબ્રહ્મની અનિવાર્યતા

૧. જીવનું સ્વરૂપ અને તેના ગુણધર્મો

....
....
....
....

૨. પરબ્રહ્મ : સદા પ્રગટ - પ્રત્યક્ષ

પ્ર. ૫ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં) **[૧૦]**

૧. શ્રીજીમહારાજ સર્વોપરી : પ્રાગટ્યનું વિશિષ્ટ પ્રયોજન **અથવા**

૨. શ્રીજીમહારાજ સર્વોપરી : ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો અને હરિચરિત્રામૃતસાગરના આધારે

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અક્ષરબ્રહ્મ : શ્રીહરિલીલાકલ્પતરુ અને સ્વામીની વાતોના આધારે **અથવા**

૪. પ્રત્યક્ષ ભગવાનનો નિશ્ચય થવો મહાકઠણ

પ્ર. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચ્ચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) **[૧૦]**

૧. શ્રીજીમહારાજનું સમ્યક્ પ્રગટપણું સંત દ્વારા

૨. અવતારવાદનું રહસ્ય

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

વિભાગ - ૨ : 'બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત' વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે - નવી આવૃત્તિ

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. ભગતજી મહારાજનું શાસ્ત્રી યજ્ઞપુરુષદાસ પ્રત્યે હેત અને પક્ષપાત
('માનખંડન'થી 'હું તો ભગવાનનો ટંડેલ છું' સુધીના જ પ્રસંગો)

૨. અમદાવાદમાં અદ્‌ભુત ઉત્સવ
('અમદાવાદમાં અદ્‌ભુત ઉત્સવ' થી 'ભગવાનના ભક્તને દુઃખ જ હોય' સુધીના જ પ્રસંગો)

૩. જૂનાગઢમાં ભગતજી મહારાજે કરેલી જ્ઞાનવાર્તા
('જ્યાં અપમાન ત્યાં સન્માન' થી 'ભક્તિ એ જીવરૂપ છે' સુધીની જ્ઞાનવાર્તા)

(   ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]

૧. સ્વામીનું વરતાલમાં અપમાન. ૨. ભગતજી મહારાજે પવિત્રાનંદ સ્વામીને પમાડેલી શાંતિ
૩. બ્રહ્મનો સાક્ષાત્કાર

( ) **પ્રસંગ - ૧ :** ....

....

....

....

....

પ્રસંગ - ૨ : ....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) [૧૨]

૧. શામળાજીની મૂર્તિ ખુશાલ ભટ્ટ સાથે રમવા આવે.
૨. વરતાલમાં સ્વામીનું ઐશ્વર્ય
૩. સહજાનંદ સ્વામીનો કર્યો પણ વિમુખ નહિ થાઉં.
૪. ભગતજીને જ્ઞાન આપવાનો સ્વામીનો સંકેત
૫. ભગતજીને વાતો કરવાની સ્વામીની આજ્ઞા.

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

મનન :- ....

....

....

....

પ્ર. ૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ <u>એક</u> પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]

૧. ઝીણાભાઈ રાઠોડ (મહુવા)   ૨. ગોવિંદભાઈ માસ્તર (વડોદરા)

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

વિભાગ - ૩ : 'સ્વામીની વાતો'ના આધારે

પ્ર. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. શેને કરીને ગોપાળાનંદ સ્વામીને માથે પાણા નાખ્યા ?

....

....

૨. આજે સતયુગ કરતા શું સુગમ છે ?

૩. અંતરશત્રુ ક્યારે પરાભવ કરે અને ક્યારે પરાભવ ન કરે ?

૪. કોને પ્રકૃતિપુરુષના કાર્યમાં વૃત્તિ ન રહી ?

પ્ર. ૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ <u>બે</u>ના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં) [૬]

૧. શ્રીજીમહારાજ આજ વર્તમાન પળાવીને કલ્યાણ કરે છે તેનો શો હેતુ છે ?

૨. સ્વા. વા. ૩/૩૮ પ્રમાણે વર્તમાનકાળે મહારાજનો શેમાં રાજીપો છે ?

૩. કેવો હોય તેને સ્ત્રીરૂપ પાણીની ભમરી તે બુડાડી દે છે ? ને કેની બુદ્ધિ ભેદાતી નથી ?

( ) ....

....

....

....

....

પ્ર. ૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં) [૬]

૧. તેલધારાની પેઠે ભગવાનની મૂર્તિમાં વૃત્તિ

૨. સુરંગના દૃષ્ટાંતે કારણ શરીર ટાળવાનો ઉપાય

૩. પરમહંસાનંદ સ્વામીના દૃષ્ટાંતે વિષયનું બંધન

( ) ....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) [૪]

૧. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જૂનાગઢમાં આઠ પુરાણી રાખતા.

૨. શ્રીજીમહારાજ ગ. પ્ર. ૩૦માં કહે છે આ સત્સંગનો પ્રતાપ (મહિમા) એવો છે જે ગુણના ઘાટ થતા હોય તે ઘાટની નિવૃત્તિ થઈ જાય છે.

૩. પરમચૈતન્યાનંદ સ્વામીએ ગોપાળાનંદ સ્વામીને કહ્યું કે 'છોકરા ભગવાનને તોળ મા !'

૪. નીલકંઠવર્ણી વંશીપુરનાં રાણીને નિષ્કામધર્મ સમજાવે છે.

( ) **પ્રમાણ :-** ....

....

....

....

....

સમજૂતી :- ....

....

....

....

....

....

....

અગત્યની નોંધ :-

ઉપરોક્ત પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

* * *

☞ **અગત્યની જાહેરાત** તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી **website - link** પરથી જૂનાં વર્ષોના પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

http://www.swaminarayan.org/satsangexams/pastpapers/index.htm